

T.C.
GÜMRÜK ve TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.21.0.GGM.0.17.01.00- 10.06.01

Konu : Özet Beyan Uygulaması

24/01/2012

GENELGE
(2012/2)

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve buna bağlı Gümrük Yönetmeliğinin özet beyana ilişkin hükümleri çerçevesinde aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre işlem yapılacaktır:

1- Birden Fazla Özet Beyanda Kayıtlı Eşyanın Tek Beyanname İle İşlem Görmesi

Farklı özet beyanlarda kayıtlı olmakla birlikte, alıcısı, tabi tutulacağı rejim ve faturadaki döviz cinsi aynı olan eşya, yükümlüsünce talep edilmesi halinde, tek beyanname ile işlem görebilecektir.

2- Ticaret Odası veya Konsolosluk Onayı Aranmaması

Gümrük idarelerine ibraz edilen manifestolarda mahreç ülkedeki Ticaret Odası ve/veya Türk Konsoloslugu onayı aranmayacaktır.

Bunun yanında, özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı durumu hariç olmak üzere, özet beyan ve/veya orijinal manifesto ile konşimentolarda kayıtlı bilgiler arasında farklılık bulunması halinde, özet beyanda yapılacak düzeltmelerde, konşimentolarda yer alan bilgiler esas alınacak; mahreç ülkedeki Ticaret Odası ve/veya Türk Konsoloslugu onayı aranmayacaktır.

3- Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığı Durumunda Yapılacak İşlemler

a) Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığının Tespit ve Takip Edileceği Gümrük İdaresi

Özet beyan eksiklik/fazlalığının konusunu Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için giriş gümrük idaresine verilen özet beyan oluşturmaktadır. Dolayısıyla, özet beyan eksiklik/fazlalık tespiti ve takibatı, giriş gümrük idarelerince yapılacak ve takibat eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce başlatılacaktır.

Transit rejimi kapsamında transit beyannamesi ile giriş gümrük idaresinden varış (iç ya da sınır) gümrük idaresine sevk edilen eşyada varış gümrük idaresince farklılık tespit edilmesi durumunda, varış gümrük idaresinde özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı yapılması söz konusu olmayıp Gümrük Yönetmeliğinin 247 nci maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

Ancak, miktar bakımından manifesto ve taşıma belgeleri ile varsa özet beyana uygun olarak giriş gümrük idaresinde transit beyannamesi verilmiş olmakla birlikte, henüz varış gümrük idaresine sevk edilmemiş ve giriş gümrük idaresinin denetiminde bulunan eşyada, transit beyannamesine ilişkin yapılan kontrol/muayene sonucunda miktar yönünden farklılık tespit edilmesi halinde özet beyan eksiklik/fazlalık takibatı yapılacaktır.

Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın bulunduğu taşıtın mührünün sağlam olması ve herhangi bir şüphe halinin bulunmaması nedeniyle taşıtın tartılmadan transit beyannamesi ile varış gümrük idaresine sevk edildiği durumda, varış gümrük idaresince yapılacak kontrolde taşıma belgelerinde kayıtlı miktar esas alınacak olup taşıma belgelerine göre farklılık tespit edilmesi durumunda Gümrük Yönetmeliğinin 247'nci maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

Ancak, yükümlünün giriş gümrük idaresinde taşıtın tartılmasını talep etme ve Gümrük Kanununun 41 inci maddesinde belirtilen hakkı saklı olup taşıtın giriş gümrük idaresinde tartılması durumunda, tartım sonucu tespit edilen miktarın taşıma belgelerinde ve varsa özet beyanda belirtilen miktardan farklı olması halinde, eşyanın niteliği itibariyle yapılacak tartım veya sayım sonucuna göre giriş gümrük idaresince özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilmesi gerekmektedir.

TIR karnesi kapsamındaki eşyada tespit edilen eksiklik veya fazlalıklara ilişkin takibat, özet beyan hükümlerine göre değil, TIR karnesine ilişkin mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır.

b) Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığının Tespiti Durumunda Yapılacak İşlemler

Özet beyan ile boşaltma listesinin karşılaştırılması sonucunda özet beyan eksiklik veya fazlalığının tespit edilmesi halinde, taşıtın işleticisi, kullanıcısı veya temsilcisi, geçici depolama yeri işletme memuru ve karşılaştırmayı yapan gümrük memuru tarafından imzalanmak suretiyle bir tutanak düzenlenecek ve bu tutanak üzerinden özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilecektir.

Taşıtın işleticisi, kullanıcısı, temsilcisi ya da işletmecisi kuruluşun başvurusu üzerine de özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilebilecektir.

Özet beyanda kayıtlı miktara göre eksik veya fazla çıkan eşya için özet beyanı veren kişiye, tutanağın düzenlendiği tarihte bildirimde bulunulacaktır. Tebligatın tutanak tarihi itibariyle yapılamaması halinde, tebligatın yapıldığı tarih, özet beyan eksikliği veya fazlalığına ilişkin 3 aylık takibat süresinin başlangıç tarihi olarak kabul edilecektir.

Özet beyan eksiklik veya fazlalıkları ile ilgili takibat, elektronik ortamda kayda alınacaktır.

c) Konteyner ile Taşınan Eşyada Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığı

Taşıma şekli itibariyle çok sayıda konteynerin bir arada taşındığı durumlarda, konteyner açılmadan boşaltma listelerinin düzenlenmesi halinde, boşaltma listelerinin konteyner bazında düzenlenmesi, araç olarak kabul edilen konteynerin, özet beyan işlemlerinde kap olarak dikkate alınması ve özet beyan eksiklik/fazlalık takibatının konteyner bazında

yapılması gerekmektedir.

Konteyner açılmak suretiyle boşaltma listelerinin düzenlenmesi halinde takibatın konteyner bazında değil, konteynerden boşaltılan eşya bazında yapılması gerekmektedir.

ç) Cezaî İşlem

Özet beyanı veren kişi tarafından eksiklik veya fazlalığın neden kaynaklandığının, 3 aylık takibat süresi içinde, eşyanın yüklendiği liman yetkilileri, çıkış acentaları ve taşımacı kuruluş kamu kuruluşu ise bu kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük Mülki İdare Amirince, Gümrük İdaresince, Ticaret ve Sanayi Odalarınca veya Liman Başkanlığınca onaylanmış belgelerle ispat edilemediği takdirde Gümrük Kanununun 237 nci maddesi uyarınca cezai işleme başlanacaktır.

Sürenin bitiminden önce talepte bulunulması halinde, ilgili gümrük idaresince, 3 aylık takibat süresi 3 ay uzatılacak ve yeni süre ilk 3 aylık sürenin sonuna 3 ay eklenmek suretiyle belirlenecektir. Bu suretle belirlenecek sürenin bitiminden önce gümrük idarelerine yapılacak gerekçeli taleple süre 1 ay daha uzatılabilecektir.

Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen oranların aşıldığı durumlarda, özet beyan takibatı, eksiklik/fazlalığın tamamı için yapılacak ve uygulanması gereken durumlarda cezaî işlem, eksiklik/fazlalığın tamamı üzerinden uygulanacaktır.

Özet beyan eksikliklerinde uygulanacak ceza miktarları, Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, eksikliğin tamamı üzerinden, eksikliğin tespit edilip tutanağın imzalandığı tarihte yürürlükte bulunan İthalat Rejim Kararı eki listelerde “Diğer ülkeler” sütununda yer alan gümrük vergisi oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

d) Dosyalama İşlemleri

Özet beyan fazlalığı takibatlarında özet beyan itibarıyla, özet beyan eksikliği takibatlarında ise konşimento itibarıyla ayrı ayrı dosya açılacaktır. Söz konusu dosyalarda aşağıdaki belgelerin bulunması gerekmektedir:

- a) Eksiklik veya fazlalığa konu eşyanın taşıma belgeleri ile varsa beyanname örnekleri,
- b) Eksiklik veya fazlalığa ilişkin tutanak,
- c) Takibata geçildiğine dair gümrük idaresinin yükümlüye muhatap yazısı ve tebliğ zarfı (yazının elden teslim edilmesi durumunda; tebellüğ edenin adı, unvanı, imzası ve tebliğ tarihi),
- ç) Yükümlü tarafından ek süre istenilmesi veya takibatın kaldırılmasının talep edilmesi durumunda; bu taleplere ilişkin dilekçeler (posta kanalıyla müracaat edilmesi halinde, dilekçelerin içinde bulunduğu zarflar) ve ilgili gümrük idaresinin takibatın devam ettiğini veya ek süre verildiğini bildirir yazısı ve tebliğ zarfı,
- d) Ceza miktarını belirleyen yazı ve ceza tahakkukunun yapılması sırasında hesaplamaya yardımcı bilgi ve belgeler (eşyanın faturası, eksik-fazlalık kısmının fatura değeri, günlük kur,

eşyanın gümrük giriş tarife istatistik pozisyonu ve vergi oranı) ile tahakkukun nasıl yapıldığını gösterir ayrıntılı liste,

e) Ceza kararı,

f) Ceza kararının mükellefine gönderilme yazısı ile tebliğ zarfı,

g) İtiraz dilekçesi ve buna ilişkin belgeler.

e) Özet Beyan Eksiklik/Fazlalığı Durumunda Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

1- Özet beyan eksikliği durumu

Özet beyan eksikliği durumunda, fiilen mevcut olan miktar üzerinden gümrük işlemleri yürütülecektir.

2- Özet beyan fazlalığı durumu

Yapılan özet beyan fazlalığı takibatı sonucunda, eşyanın mahrecinden yanlışlıkla yüklendiğinin ispat edilmesi ve takibatın kaldırılması üzerine eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenilmesi halinde, bu eşya için Gümrük Kanununun 63 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla, yeni bir beyanname tescil edilecektir.

Tescil edilen beyanname konusu eşya için mülkiyet hakkı ile ilgili bir sorunun kalmaması bakımından taşıma belgesinde (konşimento, yük senedi, CMR vb.) gerekli düzeltme yapılacak; fazla çıkan eşya bedelinin mükellefince İthalat Rejim Kararının 6 ncı maddesi uyarınca göndericiye ödendiğine dair belgeler gümrük idaresine ibraz edilecektir.

Özet beyan fazlalığının, eşyanın mahrecinden yanlışlıkla yüklenmesinden kaynaklandığının gümrük rejimi beyanından önce kanıtlanması durumunda, düzeltilen taşıma belgesindeki bilgilerle uyumlu bir faturanın ibrazı istenecek, beyandan sonra kanıtlanması durumunda ise fazla çıkan eşya ilişkin yeni bir fatura aranacaktır.

Özet beyan fazlası olmakla birlikte, Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca takibata konu olmayan eşyanın, beyan sahibi tarafından bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenilmesi halinde, herhangi bir ceza tatbik edilmeksizin ilgili gümrük rejimi hükümleri çerçevesinde işlem yapılacaktır.

Özet beyan takibatı sonuçlanmadan özet beyan fazlası eşya hakkında bir gümrük beyanında bulunmak istenilmesi durumunda eşya teslim edilmeyecektir. Ancak, eşyanın saklanması masraflı ve külfetli olması halinde, aynen korunması koşuluyla ve eşyanın gümrüklenmiş değeri tutarında teminat alınarak eşya sahibine yed-i emin olarak teslim edilebilecektir.

Takibat sonucunda özet beyan fazlası eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğunun ispat edilememesi halinde, yed-i eminde bulunan eşya gümrük idaresince teslim alınarak Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları uyarınca işlem yapılacak ve alınan teminat iade edilecektir.

Yed-i eminde bulunan eşyanın, takibat süresi içerisinde tüketilmiş olması ve yapılan takibat sonucunda özet beyan fazlası eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğunun ispat edilememesi halinde, Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca CIF kıymeti kadar para cezası alınacak ve 207 nci maddesi uyarınca teminat nakde çevrilecektir.

4- Yürürlükten Kaldırılan Genelgeler

- a) 28/2/2002 tarihli ve 2002/7 sayılı Genelge,
- b) 25/9/2002 tarihli ve 2002/28 sayılı Genelge,
- c) 10/4/2003 tarihli ve 2003/5 sayılı Genelge,
- ç) 5/5/2003 tarihli ve 2003/9 sayılı Genelge,
- d) 27/9/2003 tarihli ve 2003/17 sayılı Genelge,
- e) 15/1/2004 tarihli ve 2004/2 sayılı Genelge,
- f) 7/5/2008 tarihli ve 2008/14 sayılı Genelge,
- g) 6/6/2011 tarihli ve 2011/35 sayılı Genelge,

yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ
Bakan a.
Müsteşar

DAĞITIM:
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri